

Väljaandja:	Eesti Panga President
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.12.2014
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	05.07.2015
Avaldamismärge:	RT I, 03.06.2014, 1

Krediidiasutuse bilansi täiendava aruandluse kehtestamine

Vastu võetud 29.05.2014 nr 7

Määrus kehtestatakse [Eesti Panga seaduse](#) § 2 lõike 2 punkti 7 ning [krediidiasutuste seaduse](#) § 91 lõigete 1 ja 3 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse:

- 1) nõuded määruse §-s 3 nimetatud aruannete (edaspidi *aruanded*) sisule ja struktuurile;
- 2) määruse § 3 lõikes 1 nimetatud aruannete Finantsinspeksioonile esitamise tähtajad ja kord;
- 3) määruse § 3 lõigetes 2 ja 3 nimetatud aruannete Eesti Pangale esitamise tähtajad ja kord.

§ 2. Määruse kohaldamine

Määrusega kehtestatud aruandeid on kohustatud koostama ja esitama kõik Eestis tegutsevad krediidiasutused ja krediidiasutuse filiaalid (edaspidi *krediidiasutus*).

2. peatükk Aruanded, nende koostamise põhimõtted ja esitamine

§ 3. Aruanded ja nende koostamine

(1) Krediidiasutus on kohustatud koostama ja Finantsinspeksioonile esitama järgmised aruanded:

- 1) „Ressursside käivete aruanne” koodiga 231 (lisa 1);
- 2) „Ressursside jääkide aruanne” koodiga 211 (lisa 2);
- 3) „Laenude käivete aruanne” koodiga 232 (lisa 3);
- 4) „Laenude jääkide aruanne” koodiga 212 (lisa 4);
- 5) „Krediidiasutuse bilansist maha kantud nõuete liikumise aruanne” koodiga 238 (lisa 5);
- 6) „Väärtpaberite aruanne” koodiga 213 (lisa 7);
- 7) „Väärtpaberikohustuste käivete aruanne” koodiga 247 (lisa 8);
- 8) „Väärtpaberikohustuste jääkide aruanne” koodiga 217 (lisa 9);
- 9) „Laekumiste ja väljamaksete aruanne” koodiga 87 (lisa 12);
- 10) „Eluasemelaenude aruanne” koodiga 223 (lisa 13).

(2) Krediidiasutus on kohustatud koostama ja Eesti Pangale esitama järgmised aruanded:

- 1) „Hoiuste ja laenude regionaalse jaotuse aruanne” koodiga 234 (lisa 6);
- 2) „Immateriaalse vara ja materiaalse põhivara arvestuse aruanne” koodiga 214 (lisa 10);
- 3) „Laenujääkide täiendav aruanne” koodiga 222 (lisa 11).

(3) Krediidiasutus, mis omab filiaale väljaspool Eestit, on kohustatud täiendavalt koostama ja Eesti Pangale esitama määruse § 3 lõike 1 punktides 1–4 ja 6–8 nimetatud aruanded, kajastades neis üksnes krediidiasutuse Eestis paikneva üksuse (peakontori) andmeid.

(4) Aruanded koostatakse eurodes ümardatuna kahe kohani pärast koma, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses on sätestatud teisiti.

(5) Aruannetes esitatakse intressimäärad, tootlused, kupongid, tarbijakrediidi kulukuse määr ja riskimarginaal protsentides aasta baasil ning kujul intressimäär jagatud sajaga ($i/100$) ümardatuna nelja kohani pärast koma.

(6) Aruannetes esitatakse eluasemelaenu teenindamise määr ja muude laenukohustuste teenindamise määr kujul protsendimäär jagatud sajaga ($i/100$) ümardatuna kahe kohani pärast koma.

(7) Välisvaluutas fikseeritud summad arvutatakse ümber eurodesse aruandeperioodi viimasel pangapäeval kehtinud Euroopa Keskpanga kursi alusel.

§ 4. Aruandeperiood ja aruannete esitamise tähtajad

(1) Määruse § 3 lõike 1 punktides 1–4 ja 6–10 ja § 3 lõike 2 punktis 3 nimetatud aruannete aruandeperiood on kuu. Määruse § 3 lõike 1 punktis 5 ja § 3 lõike 2 punktis 2 nimetatud aruannete aruandeperiood on kvartal. Määruse § 3 lõike 2 punktis 1 nimetatud aruande aruandeperiood on poolaasta.

(2) Määruse § 3 lõike 1 punktis 10 nimetatud aruanne esitatakse jaanuari, aprilli, juuli ja oktoobri kohta.

(3) Määruse § 3 lõike 1 punktides 1–4 ja 6–9 ning lõike 2 punktis 2 nimetatud aruanded esitatakse viiendaks pangapäevaks pärast aruandeperioodi lõppu, § 3 lõike 2 punktides 1 ja 3 nimetatud aruanded esitatakse kümnendaks pangapäevaks pärast aruandeperioodi lõppu, § 3 lõike 1 punktis 10 nimetatud aruanne esitatakse kahekümnendaks pangapäevaks pärast aruandeperioodi lõppu ning § 3 lõike 1 punktis 5 nimetatud aruanne esitatakse ühe kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu.

§ 5. Aruannete esitamine

(1) Aruanded esitatakse Finantsinspeksioonile ja Eesti Pangale elektrooniliselt XML-is (*eXtensible Markup Language*) vormindatud dokumentidena Eesti Panga presidendi 9. detsembri 2011. aasta määruse nr 9 „Nõuded XML-dokumentidena vormindatud aruannete esitamisele” kohaselt.

(2) Kui krediidasutus omab filiaale väljaspool Eestit, tuleb aruannete Eesti Pangale esitamisel kasutada neljakohalist aruandjakoodi, mille esimesed kolm kohta moodustab kood, mida kasutatakse aruandva krediidasutuse identifitseerimiseks Eesti pankadevahelistes arveldustes, ning neljanda koha 1 (üks).

(3) Vigade tuvastamisel ja arvestuspõhimõtete muutmisel esitatakse elektrooniliselt uued korrigeeritud aruanded.

(4) Aruande valdkonda kuuluvate andmete puudumisel esitatakse tühi aruanne.

§ 6. Klassifikaatorite ja rahvusvaheliste standardite kasutamine

(1) Aruannetes määratakse valuuta kood rahvusvahelise standardi ISO 4217 valuutakoodide tabeli kohaselt ja märgitakse suurtähtedega.

(2) Aruannetes määratakse kliendi ja nõude omaja riigi kood rahvusvahelise standardi ISO 3166 riikide ja territooriumide kahetäheliste koodide tabeli kohaselt ja märgitakse suurtähtedega.

(3) Aruannetes määratakse majandussektorid Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) alusel.

(4) Aruannetes näidatakse kuupäev rahvusvahelise standardi ISO 8601 kuupäeva formaadis (aaaa-kk-pp).

3. peatükk Lisades kasutatud mõisted

§ 7. Kasutatud mõisted

Määruse lisades 1–13 kasutatakse mõisteid määruse §-des 8–19 esitatud tähenduses.

§ 8. Klientide ja emitentide kohta kasutatud mõisted

(1) **Keskvalitsus** on üldine määratlus iga valitsus- ja riigiasutuse kohta, mille tegevus ulatub üle kogu riigi majandusterritooriumi. Siia kuuluvad ka ettevõtjad ja kasumit mittetaotlevad institutsioonid, mida kontrollib ja mille kuludest katab üle poole keskvalitsus ning mille tegevus hõlmab kogu riigi majandusterritooriumi. Siia ei kuulu riiklikud sotsiaalkindlustusfondid. Eestis hõlmab keskvalitsus alljärgnevat institutsioone:

1) Riigikogu, Vabariigi Presidendi Kantselei, Riigikontroll, Õiguskantsler, Riigikohus, Riigikantselei, ministeeriumid ja maavalitsused ning nende valitsemisala asutused (siia kuuluvad ka Eesti Vabariigi saatkonnad ja konsulaadid);

2) muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 25 lõike 2 mõistes, välja arvatud Eesti Pank, Tagatisfond, Eesti Haigekassa, Eesti Töötukassa ja avalik-õiguslikud kutseühendused;

3) riigi ja avalik-õiguslike juriidiliste isikute asutatud ettevõtjad ja sihtasutused, mille kuludest katavad üle poole eelnimetatud isikud.

(2) **Kohalik omavalitsus** on üldine määratlus iga kohaliku omavalitsusüksuse kohta, mille hulka kuuluvad ka kohaliku omavalitsuse hallatavad munitsipaalasutused ja kohalike omavalitsusüksuste asutatud ettevõtjad ning kasumit mittetaotlevad institutsioonid, mille kuludest katavad üle poole kohaliku omavalitsuse üksused.

(3) **Riiklik sotsiaalkindlustusfond** on üldine määratlus igariikliku ja kohaliku institutsionaalse üksuse kohta, mille põhitegevusala on sotsiaaltoetuste pakkumine ja mis vastab järgmisele kahele kriteeriumile:

1) seaduse või muu õigusakti kohaselt kindlaks määratud isikutel või isikute rühmadel on kohustus osaleda sotsiaalkindlustuse skeemides või maksta osamakseid;

2) valitsemissektor vastutab institutsiooni juhtimise eest, kehtestades või heaks kiites osamakseid ja sotsiaaltoetusi sõltumata oma rollist järelevalvet teostava organi või tööandjana.

Eestis on riiklikud sotsiaalkindlustusfondid Eesti Haigekassa ja Eesti Töötukassa.

(4) **Keskpank** on juriidiline isik, kelle peamine ülesanne on raha emiteerimine ja selle väärtuse säilitamine ning riigi rahvusvaheliste reservide osaline või täielik hoidmine. Eesti keskpank on Eesti Pank.

(5) **Krediidiasutus** on finantsettevõtja, mille peamiseks ja püsivaks majandustegevuseks on avalikkuselt hoiuste ja muude tagasimakstavate vahendite kaasamine ning oma arvel ja nimel laenude andmine või muu finantseerimine.

Eestis on krediidiasutus krediidiasutuste seaduse kohaselt krediidiasutusena määratletud äriühing.

(6) **Rahaturufond** on investeerimisfond, mille emiteeritud osakud on likviidsuse mõttes alternatiiviks hoiustele ja mis investeerivad teiste rahaturufondide osakutesse ja/või muudesse võlainstrumentidesse, mille järelejäanud tähtaeg on kuni 1 aasta, ja/või hoiustesse, mille tulusus on lähedane rahaturuinstrumentide tulususele.

(7) **Muu hoiuseid kaasav ettevõtja** on mittekrediidiasutusest finantsettevõtja, mis võtab avalikkuselt vastu hoiuseid ja/või hoiustele sarnaseid vahendeid ning annab omal arvel laenu ja/või investeerib väärtpaberitesse. Siia kuuluvad ka e-raha asutused, mis väljastavad maksevahendeid elektroonilise raha kujul.

Eestis on muudeks hoiuseid kaasavateks ettevõtjateks näiteks hoiu-laenuühistud.

(8) **Pensionifond** on vara kogum, mis on kogutud fondis osaleva töötaja enda ja/või tööandja poolt eesmärgiga tagada sissetulek pensionieas või töövõimetuse korral.

Eestis on pensionifond kogumispensionide seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud lepinguline investeerimisfond.

(9) **Muu investeerimisfond** on finantsvahendusega tegelev kollektiivne investeerimisskeem, mille raames kaasatakse avalikkuselt kapitali ning investeeritakse seda finants- ja mittefinantsvarasse (peamiselt kinnisvarasse). Investeerimisfondide hulka kuuluvad:

1) üksused, mille osakuid või aktsiaid ostetakse omaniku nõudel tagasi või lunastatakse otseselt või kaudselt ettevõtja vara arvel;

2) üksused, mis on emiteerinud kindla arvu aktsiaid ja mille aktsionärid peavad fondi sisenemiseks või sealt lahkumiseks ostma või müüma olemasolevaid aktsiaid.

Siia ei kuulu rahaturu- ega pensionifondid.

Käesolevas mõistes hõlmab „avalikkus“ jae-, kutselisi ja institutsionaalseid investoreid.

Eestis on investeerimisfond investeerimisfondide seaduse § 1 kohaselt moodustatud fond ja Euroopa Keskpanga investeerimisfondide definitsioonile vastav erakapitalifond.

(10) **Muu finantseerimisasutus** on:

1) finantsvahendusettevõtja – ettevõtte, mis osutab finantsvahenduse teenuseid, võttes kohustusi muul kujul kui raha, hoiused, investeerimisfondide osakud või seoses kindlustus- ja pensioniskeemidega. Sellised ettevõtjad on näiteks investeerimisühing, liisinguettevõtte, faktooringuettevõtte, pandimaja, muu laenuandmisele spetsialiseerunud ettevõtja, makseasutus, väärtpaberistaja, riski- ja arengukapitali ettevõtte, keskne vastaspool;

2) finantsvahenduse abiettevõtja – ettevõtja, mis osutab finantsvahenduse abiteenuseid. Need on lisateenused, mida on vaja tehingute sooritamiseks finantsvara ja kohustustega või vahendite ümberkujundamiseks.

Finantsvahenduse abiettevõtja tegeleb peamiselt finantsvahendusega tihedalt seotud tegevusega, kuid ei ole ise finantsvahendaja, sest ei võta endale riske finantsvara või kohustuste omandamisega. Finantsvahenduse abiettevõtja on näiteks reguleeritud väärtpaberiturum korraldaja, väärtpaberiarveldussüsteemi korraldaja, väärtpaberite registreerimise teenust osutav ettevõtja, finantskonsultatsioone osutav ettevõtja, fondivalitseja, väärtpaberimaakler, kindlustusmaakler, finantsturu järelevalveasutus, valuutavahetaja. Siia kuuluvad ka peakontorid, kui kõigi või enamiku nende tütar-ettevõtjate peamine tegevusala on finantsvahendus- ja/või finantsvahenduse abiteenuste osutamine. Finantsvahenduse abiettevõtjad on ka finantsettevõtjate asutatud ja neid teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid;

3) varasid hoidev finantsettevõtja – ettevõtja, mis ei tegele finantsvahendusega ega osuta finantsvahenduse abiteenuseid. Varasid hoidev finantsettevõtja on näiteks usaldusfond, pärandvara üksus, varifirma, riiklik investeerimisfond. Siia kuuluvad ka valdusettevõtjad, mille ainus ülesanne on tütaretevõtjate aktsiate või osade hoidmine. Valdusettevõtja ei osale tütaretevõtjate juhtimises ega paku neile ühtegi muud teenust.

Eestis on muu finantseerimisasutus krediidasutuste seaduse § 5 tunnustele vastav äriühing (v.a investeerimisfond, hoiu-laenuühistu ja e-raha asutus), peamiselt turuosaliste poolt finantseeritud järelevalveasutus (nt Finantsinspeksioon) ning finantssektori ettevõtteid teenindav kasumitaoluseta institutsioon (nt Eesti Pangaliit, Eesti Liisingühingute Liit, Eesti Kindlustusseltside Liit).

(11) **Väärtpaberistaja** on üksus, mille peamine tegevusala on viia läbi väärtpaberistamise tehinguid.

Eestis on väärtpaberistaja ettevõtja, kes on asutatud krediidasutuste seaduse § 86³⁵ lõikes 1 määratletud ühe või mitme tehingu tegemiseks.

(12) **Keskne vastaspool** on üksus, mis tegutseb õiguspäraselt ühel või mitmel finantsturul sõlmitud lepingute vahendajana ja on iga müüja suhtes ostja ja iga ostja suhtes müüja.

(13) **Kindlustusandja** on finantsettevõtja, mille peamine ja püsiv tegevus on kindlustusjuhtumi toimumise korral kindlustusjuhtumi tõttu tekkinud kahju hüvitamine või kokkulepitud rahasumma maksmine peamiselt otse- või edasikindlustuse kujul.

Eestis on kindlustusandja kindlustustegevuse seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud äriühing.

(14) **Riigi ja kohaliku omavalitsuse mittefinantsettevõtja** on iseseisev juriidiline üksus, mille põhitegevusala on turukaupade tootmine ja mittefinantsteenuste osutamine ning mida kontrollib keskvalitsus või kohalik omavalitsus, kuid mille kuludest katavad laekumised keskvalitsuse ja kohalike omavalitsuste üksustelt vähem kui pool. Siia kuuluvad ka riigi- ja kohaliku omavalitsuse mittefinantsettevõtete asutatud ning neid teenindavad kasumitaoluseta institutsioonid.

Eestis kuulub selle määratluse alla äriühing, mille üle omab keskvalitsus, kohaliku omavalitsuse üksus või muu avalik-õiguslik juriidiline isik valitsevat mõju (kontrolli) väärtpaberituru seaduse tähenduses, kuid mis ei ole kutseline investor väärtpaberituru seaduse § 6 lõike 2 mõttes. Riigi ja kohaliku omavalitsuse mittefinantsettevõtjad on ka riigi tulundusasutused (nt Riigimetsa Majandamise Keskus). Siia ei kuulu keskvalitsuse või kohaliku omavalitsuse koosseisu arvatud äriühingud.

(15) **Muu mittefinantsettevõtja** on iseseisev juriidiline üksus, mille põhitegevusala on turukaupade tootmine ja mittefinantsteenuste osutamine ning mida ei kontrolli keskvalitsus või kohalik omavalitsus. Siia kuuluvad ka muude mittefinantsettevõtjate asutatud ning neid teenindavad kasumitaoluseta institutsioonid.

Eestis kuuluvad siia mittefinantsteenuseid osutavad äriühingud, kümne ja enama töötajaga füüsilisest isikust ettevõtjad, avalik-õigusliku ameti kandjad (nt notarid, vandetõlgid, kohtutäiturid). Siia kuuluvad ka äriühinguid teenindavad mittetulundusühingud (nt Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon, Eesti Kaupmeeste Liit, Eesti Betooniühing).

(16) **Kodumajapidamine** hõlmab peamiselt tarbijatena tegutsevaid üksikisikuid või üksikisikute rühmasid. Siia klassifitseeritakse ka kodumajapidamistest tööandjad ja füüsilisest isikust ettevõtjad, kui nende tulu turukaupade tootmisest või teenuste osutamisest moodustab peamise osa nende sissetulekust. Juhul kui kodumajapidamise äritegevus on märkimisväärse mahuga ja eraldatav iseseisvaks üksuseks, siis klassifitseeritakse see osa kodumajapidamise tegevusest mittefinantsettevõtja või muu finantseerimisasutuse sektorisse.

Eestis kuuluvad siia peale eraisikute ka füüsilisest isikust ettevõtjad, kes on tööandjaks kuni üheksale töötajale. Need füüsilisest isikust ettevõtjad, kelle palgatöötajate olemasolu ei ole võimalik kindlaks teha, klassifitseeritakse samuti kodumajapidamiste hulka.

(17) **Kodumajapidamisi teenindav kasumitaoluseta institutsioon** on juriidiline üksus, mille tegevuse eesmärk ei ole majandustegevuse kaudu tulu saamine ning mis teenindab kodumajapidamisi. Selle üksuse peamised ressursid moodustuvad kodumajapidamiste vabatahtlikest rahalistest või mitterahalistest maksetest, valitsemissektori tehtavatest maksetest ja omanditulust.

Eestis kuuluvad siia korteriühistud, garaažiühistud, kultuuriklubid, ametiühingud, kirikud, erakonnad jms mittetulundusühingud ning sihtasutused.

(18) **Rahaloomeasutus** on Euroopa Keskpank, Euroopa Liidu liikmesriigi keskpank ja need krediidasutused, e-raha asutused ja muud hoivuseid kaasavad ettevõtjad, mis vastavad Euroopa Keskpanga sellekohases määruses (Euroopa Keskpanga määrus nr 1071/2013, 24. september 2013, rahaloomeasutuste sektori bilansi kohta) esitatud rahaloomeasutuste definitsioonile. Rahaloomeasutuste täielik nimekiri on avaldatud Euroopa Keskpanga kodulehel.

(19) **Rahvusvaheline organisatsioon** on rahvusvahelise tegevuspiirkonna ja liikmelisusega organisatsioon.

§ 9. Residentsuse kohta kasutatud mõisted

(1) **Resident** on:

- 1) Eesti Vabariigi riigorgan või asutus kõige laiemas tähenduses (seadusandlik, täidesaatev ja kohtuvõim või nende asutus, põhiseaduslik institutsioon), samuti kohalik omavalitsusüksus või selle asutus;
- 2) välisriigis asuv Eesti diplomaatiline, konsulaar- või muu ametlik esindus, samuti muu välisriigis asuv Eesti asutuse või organisatsiooni esindus, mis ei tegele majandus- ja kommertstegevusega;
- 3) Eesti Vabariigi seadusega loodud avalik-õiguslik juriidiline isik või selle asutus;
- 4) Eesti Vabariigis registreeritud eraõiguslik juriidiline isik või selle esindus (sh piiriülese teenuse pakkuja);
- 5) Eesti Vabariigis registreeritud Euroopa ühingute põhikirjaga loodud äriühing (*Societas Europaea, SE*), ühistu (*Societas Cooperativa Europaea, SCE*) või nende esindus;
- 6) Eesti Vabariigis registreeritud välismaa juriidilise isiku filiaal;
- 7) Eesti Vabariigis elav Eesti kodanik;
- 8) Eesti Vabariigis elav välismaalane, kellel on alaline elamisluba või tähtajaline elamisluba vähemalt üheks aastaks;
- 9) välisriigis õppiv või ravil viibiv punktides 7 või 8 nimetatud isik, olenemata tema õpingute või ravi kestusest;
- 10) välisriigis viibiv punktides 7 või 8 nimetatud isik, kes on laevameeskonna liige või hooaja- või piiriülene töötaja, olenemata tema välisriigis viibimise kestusest;
- 11) välisriigis viibiv, immunitaeti ja diplomaatilisi privileege kasutav Eesti Vabariigi diplomaat, sõjaväelane, konsulaar- või muu ametliku esinduse töötaja või tema perekonnaliige.

(2) **Mitteresident** on iga isik, kes pole hõlmatud mõistega **resident**.

§ 10. Laenude kohta kasutatud mõisted

(1) **Laen** on võlaõigusseaduse § 396 lõikes 1 sätestatud laenulepingu tingimustele vastava lepingu alusel tekkinud rahaline nõue.

(2) **Pöördrepotehing** on leping, mille alusel aruandev krediidasutus ostab väärtpaberid või kauba või väärtpaberite või kaubaga seotud kaubeldavad hoidmistunnistused ning on kohustatud ostetud varad või sama liiki asendusvarad fikseeritud hinnaga kokkulepitud ajal tagasi müüma.

(3) **Repotehing** on leping, mille alusel aruandev krediidasutus müüb väärtpaberid või kauba või väärtpaberite või kaubaga seotud kaubeldavad hoidmistunnistused ning on kohustatud müüdüd varad või sama liiki asendusvarad fikseeritud hinnaga kokkulepitud ajal tagasi ostma.

(4) **Arvelduskrediit** on kliendi kasutuses olev laenuressurs võlaõigusseaduse § 407 lõigete 1–4 kohaselt.

(5) **Krediitkaardilaen** on krediidasutuse väljastatud krediitkaartide (kaasa arvatud järelmaksukaardid) krediidilimiitide kasutatud osa.

(6) **Intressimäära piiranguga sihtotstarbeline laen** on laen, mis antakse välja sihtotstarbelise ressursi arvel ning mille intressimarginaal on piiratud. Sii kuulub ka liigilise sihtotstarbelisusega laen, mille intressimarginaal on piiratud. Laenu, mille ressurss on küll sihtotstarbeline, kuid intressimarginaal on piiramata, nimetatakse turuintressimääraga laenuks.

(7) **Muu intressimäära piiranguga laen** on laen, mis antakse turuintressimäärast madalama intressimääraga (nt krediidasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale äriühingule antud laen).

(8) **Allutatud laen** on krediidasutuse nõue, mis võlgniku lõpetamise või pankroti väljakuulutamise korral rahuldatakse pärast kõigi teiste võlausaldajate õigustatud nõuete rahuldamist, või krediidasutuse kohustus, mis on krediidasutuste seaduse §-s 72¹ sätestatud tingimuste kohane.

(9) **Muu laen** on laen, mida ei saa identifitseerida kui intressimäära piiranguga sihtotstarbelist laenu, muud intressimäära piiranguga laenu, arvelduskrediiti, krediitkaardilaenu, sündikaatlaenu, kapitalirenti, faktooringut või allutatud laenu. Muu laen on ka krediidiliini kasutatud osa.

(10) **Kapitalirent** on vara ostu finantseerimisest tekkiv nõue, mille puhul saab vara omandaja liisinguperioodi lõppedes liisingueseme omanikuks. Kapitalirent on ka kapitalirendiga sarnane kasutusrent.

(11) **Faktooring** on käibevahendite finantseerimine ostjatelt laekumata arvete tagatisel.

(12) **Sündikaatlaen** on mitme laenuandja ühise laenulepinguga ühele kliendile antud laen.

(13) **Makseraskuste tõttu restruktureeritud laen** on laen, mille puhul krediidasutus on kliendi olemasolevate või potentsiaalsete makseraskuste tõttu rakendanud vähemalt üht järgmistest meetmetest:

- 1) maksepuhkus;
- 2) intresside ja viiviste kapitaliseerimine;

- 3) uue laenu väljastamine (k.a olemasoleva(te) laenu(de) refinantseerimine) või olemasoleva laenu suurendamine laenu põhiosa, intresside, viiviste või muude sellega seotud maksete tasumiseks;
- 4) nõudeõigusest osaliselt või täielikult loobumine;
- 5) tagatiseks oleva vara osaline või täielik realiseerimine;
- 6) muude lepingutingimuste muutmine kliendi krediitkvaliteedi halvenemise tõttu.

Makseraskuste tõttu restruktureeritud laenuna käsitatakse ka võlgade ümberkujundamise ja võlakaitse seaduse alusel ümberjaotatud kohustustest tulenevaid nõudeid.

(14) **Tähtajaks tasumata laen** on laen, mille graafikujärgne osa- või intressimakse ei ole tähtajaks laekunud.

(15) **Uus leping** on aruandeperioodil aruandva krediidasutuse poolt esimest korda sõlmitud leping. Uueks lepinguks ei loeta teistest Eesti krediidasutustest või Eestis asuvatest välisriigi krediidasutuste filiaalidest ületoodud lepinguid ja aruandva krediidasutuse varem sõlmitud lepingute muudatusi.

§ 11. Hoiuste kohta kasutatud mõisted

(1) **Hoius** on kontopidaja rahaline kohustus konto omaniku ees, mis tuleneb kontopidaja ja konto omaniku vahel sõlmitud arvelduskonto- või hoiuselepingust. Hoiusena käsitatakse ka hoiuse kohta välja antud nimelist võlatunnistust (hoiusertificaati), kui see ei ole võõrandatav.

(2) **Nõudmiseni hoius** on hoius, mille puhul on täidetud järgmised tingimused:

- 1) hoius on ette nähtud arveldusteks;
- 2) hoius on tähtajatu;
- 3) hoiustatud vahendeid võib vabalt (kuni 24-tunnise etteteatamisega) kasutada ja käsutada.

(3) **Üleööhoius** on hoius, mille tähtaeg on kahe järjestikuse pangapäeva vaheline aeg ja mis ei ole mõeldud arveldamiseks.

(4) **Tähtajaline hoius** on hoius, mille puhul on täidetud järgmised tingimused:

- 1) hoius on ette nähtud raha hoiustamiseks;
- 2) hoius ei ole ette nähtud arveldusteks kolmandate isikutega;
- 3) hoiustamise tähtaeg on lepinguliselt fikseeritud;
- 4) hoiustatud summa suurus ja makstav intress on lepinguliselt fikseeritud ja seda ei saa muuta;
- 5) lepingutingimuste rikkumisel võib rakendada leppetrahvi (sealhulgas maksta madalamat intressi).

(5) **Säästuhoius** on hoius, mille puhul on täidetud järgmised tingimused:

- 1) hoius on ette nähtud raha kogumiseks ja hoiustamiseks;
- 2) hoius ei ole ette nähtud arveldusteks kolmandate isikutega;
- 3) hoiustamise tähtaeg võib olla seotud mingi eritingimusega (nt pulmapäev, teatud rahasumma kogumine);
- 4) hoiustatud summat võib suurendada;
- 5) lepingutingimuste rikkumisega kaasnevad trahvisanktsioonid;
- 6) hoiuse väljavõtmisel võib olla etteteatamise nõue.

(6) **Investeeringihoius** on hoius, mille puhul on täidetud järgmised tingimused:

- 1) hoius on ette nähtud raha hoiustamiseks;
- 2) hoius ei ole ette nähtud arveldusteks kolmandate isikutega;
- 3) hoiustamise tähtaeg on lepinguliselt fikseeritud ja seda ei saa muuta;
- 4) hoiuse intress sõltub osaliselt või täielikult teatud investeeringute väärtuse muutusest;
- 5) lepingu ennetähtaegse lõpetamisega võivad kaasneda trahvisanktsioonid.

(7) **Muu hoius** on hoius, mida ei saa identifitseerida kui nõudmiseni, üleöö-, tähtajalist, säästu- või investeeringihoiust. Muu hoiusena käsitatakse näiteks tagatishoiust.

(8) **Sihotstarbeline laenuressurs** on ressurss, mis on eraldatud krediidasutusele edasilaenamiseks kindlale sihtrühmale ja/või ettemääratud tingimustel.

§ 12. Väärtpaberite kohta kasutatud mõisted

(1) **Võlaväärtpaber** on laenuvõtja võlakohustust tõendav väärtpaber, mis sisaldab laenuvõtja kohustust maksta laen kokkulepitud tähtajal laenuandjale tagasi ja tasuda intressid, ning laenuandja nõudeõigust sellele.

(2) **Allutatud võlaväärtpaber** on krediidasutuse nõuet väljendav väärtpaber, mis võlgniku lõpetamise või pankroti väljakuulutamise korral rahuldatakse pärast kõigi teiste võlausaldajate õigustatud nõuete rahuldamist, või krediidasutuse kohustust väljendav väärtpaber, kui kohustus vastab krediidasutuste seaduse § 72¹tingimustele.

(3) **Omakapitaliinstrument** on igasugune leping, mis tõendab osalust ettevõtte varade jäägis pärast kõikide tema kohustuste mahaarvamist.

(4) **Aktsia** on omakapitaliinstrument, mis tõendab selle omaniku õigust osale aktsiaseltsi varast ja kasumist ning annab selle omanikule (aktsionärile) õiguse osaleda aktsiaseltsi aktsionäride üldkoosolekul ning kasumi ja

aktsiaseltsi lõpetamisel alles jäänud vara jaotamisel, samuti muud seaduses sätestatud ja põhikirjaga ettenähtud õigused.

(5) **Eelisaktsia** on hääleõiguseta omakapitaliinstrument, mis annab eesõiguse dividendi saamisel ja aktsiaseltsi lõpetamisel alles jääva vara jaotamisel.

(6) **Osa** on omakapitaliinstrument, mis tõendab selle omaniku õigust osale osaühingu varast ja kasumist ning annab selle omanikule (osanikule) õiguse osaleda osaühingu juhtimises ning kasumi ja osaühingu lõpetamisel alles jäänud vara jaotamisel, samuti muud seaduses ja põhikirjas ettenähtud õigused.

(7) **Rahaturuinstrument** on väärtpaberituru seaduse § 2 lõike 1 punktis 5 nimetatud väärtpaber.

(8) **Fondi osak (investeeringufondi osak/rahaturufondi osak)** on nimeline väärtpaber, mis tõendab osakuomaniku õigust proportsionaalsele osale fondi varast.

(9) **Erastamisväärtpaber** on erastamisseaduse § 28 lõikes 1 nimetatud väärtpaber ja teiste riikide sarnased väärtpaberid.

(10) **Tuletisinstrument** on tuletisväärtpaber väärtpaberituru seaduse § 2 kohaselt ja muu sellega sarnane omandamis-, vahetamis- või võõrandamisõigust või -kohustust väljendav kaubeldav väärtpaber.

(11) **Hübriidvõlaväärtpaber** on üheaegselt võlainstrumenti ja varjatud tuletisinstrumenti sisaldav finantsinstrument, mille väärtus sõltub tuletisinstrumenti komponendi väärtuse muutusest.

§ 13. Osaluste kohta kasutatud mõisted

(1) **Tütarettevõtja** on emattevõtja kontrollitav ettevõtja. Kontrolli olemasolu eeldatakse juhul, kui emattevõtja omandis on otse või tütar-ettevõtjate kaudu rohkem kui 50% tütar-ettevõtja hääleõigusest, välja arvatud erandjuhul, kui on võimalik selgelt tõendada, et sellise hääleõigusega ei kaasne kontrolli. Kontroll eksisteerib ka siis, kui emattevõtjale kuulub tütar-ettevõtjas 50% või vähem hääleõigusest, kuid emattevõtja:

- 1) omab tegelikku kontrolli rohkem kui 50% hääleõiguse üle kokkuleppe alusel teiste investoritega;
- 2) kontrollib ettevõtja finants- ja tegevuspoliitikat põhikirja või lepingu alusel;
- 3) suudab määrata või tagasi kutsuda enamikku tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani (nt äriühingu juhatuse ja nõukogu) liikmetest; või
- 4) suudab määrata tegevjuhtkonna ja avaldada olulist mõju kõrgema juhtorgani koosolekute otsustele.

(2) **Sidusettevõtja** on ettevõtja, millele emattevõtjal on oluline mõju, kuid mis ei allu tema kontrollile. Olulise mõju olemasolu eeldatakse juhul, kui ühe investorettevõtja omandis on otse või tütar-ettevõtjate kaudu rohkem kui 20% sidusettevõtja hääleõigusest, välja arvatud erandjuhul, kui on võimalik selgelt tõendada, et sellise hääleõigusega ei kaasne olulist mõju. Erandjuhtudel võib oluline mõju esineda ka väiksema kui 20% osaluse korral.

Olulise mõju olemasolu iseloomustavad tavaliselt järgmised asjaolud:

- 1) esindatus investeerimisobjekti tegevjuhtkonnas või kõrgemas juhtorganis;
- 2) osalemine investeerimisobjekti äripoliitiliste otsuste tegemisel;
- 3) olulised tehingud investori ja investeerimisobjekti vahel;
- 4) investori ja investeerimisobjekti juhtkondade osaline kattumine;
- 5) tehnilise informatsiooni vahetamine investori ja investeerimisobjekti vahel.

§ 14. Laenu tagatiste kohta kasutatud mõisted

(1) **Tagatis** on vara või õigus, mille arvel tagatakse võlgniku makseraskuste korral laenu põhiosa ja intressimaksete laekumine.

(2) **I järjekoha hüpoteek** on hüpoteegipidaja kasuks seatud hüpoteek asjaõigusseaduse § 325 ja laeva asjaõigusseaduse § 15 kohaselt, millega tagatud krediidasutuse nõue rahuldatakse panditud kinnisasja arvel esimeses järjekorras.

(3) **Muu hüpoteek** on hüpoteegipidaja kasuks seatud hüpoteek asjaõigusseaduse § 325 ja laeva asjaõigusseaduse § 15 kohaselt, millega tagatud krediidasutuse nõue rahuldatakse panditud kinnisasja arvel vastavalt järjekohale pärast I järjekoha hüpoteegiga tagatud nõuete rahuldamist.

(4) **Registerpant** on avalikku registrisse, mille pidamine on reguleeritud õigusaktidega sätestatud korras, kantud esemele seatud pant asjaõigusseaduse § 297 kohaselt, millega tagatud krediidasutuse nõue rahuldatakse panditud eseme arvel. Registerpant on väärtpaberile väärtpaberituru seaduse § 2 lõike 1 mõistes, ehitisele, sõiduautole, ärilistel eesmärkidel kasutatavale kommertsõidukile ja muule vallasasjale seatud pant ning äriregistrisse kantud ettevõtja vallasvarale seatud kommertsant kommertsandiseaduse § 1 kohaselt.

(5) **Käendus, garantii** on käendaja või garantii andja käenduslepingust või garantiist tulenev kohustus krediitiasutuse ees võlaõigusseaduse §-de 142, 143 ja 155 kohaselt.

(6) **Samas krediitiasutuses asuv hoius** on krediitiasutuse nõude rahuldamiseks määratud hoius, mis on avatud nõuet omavas krediitiasutuses ja millel paiknevaid rahalisi vahendeid ei ole hoiustajal enne tagatava nõude rahuldamist õigus kasutada ja käsutada.

(7) **Muu tagatis** on asi või õigus, mida ei saa identifitseerida kui I järjekoha hüpoteeki, muud hüpoteeki, registerpanti, käendust, garantiid ja samas krediitiasutuses asuvat hoiust.

§ 15. Laenu eesmärkide kohta kasutatud mõisted

(1) **Eluaseme soetamine/renoveerimine** on eluasemenähtena kasutatava kinnisvara ostmine/renoveerimine või mitteeluasemenähtena kasutatava kinnisvara ostmine/renoveerimine, kui on kavandatud selle kohandamine eluasemeks. Eluaseme soetamisena käsitatakse ka maa (nt krundi) ostmist, kui ostu eesmärk on sellele eluase ehitada.

(2) **Kinnisvara soetamine oma tarbeks** on mitteeluasemenähtena kasutatava kinnisvara soetamine/renoveerimine, mida ei ole kavandatud tulevikus eluasemeks kohandada. Kinnisvara soetamine oma tarbeks on eraisiku puhul näiteks suvila, garaaži ja maa, millele ei ehitata eluaset, vms ost. Äriühingu puhul on kinnisvara soetamine oma tarbeks näiteks tootmis- ja kontorihoone/-ruumide (sh sama laenulepingu raames soetatav sisustus) ost, mida soovatakse ise kasutada ja mitte edasi müüa.

(3) **Kommertskinnisvara** on äriotsustustel põhinev kinnisvaraprojekt eesmärgiga ehitada ja/või renoveerida kinnisvara, mille edasimüügist või rendist plaanitakse tulevikus tulu teenida. Kommertskinnisvara on eluasemete arendusprojektid (nt korterelamud ja elukondlikud maa-arendusprojektid), kaubanduspinnad (nt jaekauplused ja kaubanduskeskused), büroopinnad (nt kontorihooned), lao- ja tootmispinnad (nt tehased, tehnopargid, kaubalaod, hulgibaasid, töökojad) ja muu kommertskinnisvara (nt meditsiinikeskused, hotellid, restoranid jms üldiseks kasutamiseks mõeldud ehitised, mis ei ole kaubanduspinnad).

(4) **Muu põhivara soetamine** on muu põhivara, mis ei ole kinnisvara, ost ja/või renoveerimine. Muu põhivara on näiteks tehase tootmisvõime ja masinad, töökodade seadmed ja varustus, mootorsõidukid ning kaupluste, restoranide ja kontorite sisustus.

(5) **Väärtpaberite soetamine** on väärtpaberituruse seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud varalise õiguse või lepingu ost.

(6) **Muu käibevara soetamine** on tooraine, materjalide, kaubavarude ost ning muude käibekulude finantseerimine.

(7) **Äriühingu tegevuse alustamine** on laenu andmine uuele äritegevust alustavale äriühingule, kui laen antakse äriplaani alusel, kus laenu kasutamisel on rohkem kui üks eesmärk või ei ole laenu konkreetset eesmärki võimalik eristada.

(8) **Äriühingu tegevuse laiendamine** on juba tegutseva äriühingu tegevuse laiendamine, kui laen antakse äriplaani alusel, kus laenu kasutamisel on rohkem kui üks eesmärk või ei ole laenu konkreetset eesmärki võimalik eristada.

(9) **Müügitgevuse finantseerimine** on kaupade, toodete ja teenuste müügi finantseerimise erivormidest (pangagarantii, faktooring, akreditiiv jms) tulenev kliendi rahastamine.

(10) **Kaupade ja teenuste soetamine (sh igapäevased arveldused)** on igapäevaseks tarbeks (mitte edasimüügiks) mõeldud kaupade ja teenuste ost.

(11) **Hariduse omandamise finantseerimine** on laenamine õppemaksu ja hariduse omandamise ajal igakuiste elamiskulude tasumiseks. Sii kuuluvad nii hariduse omandajate kui ka nende jaoks teiste isikute (nt vanemad) poolt õpingute rahastamiseks võetud laenud.

§ 16. Laenuklasside kohta kasutatud mõisted

(1) **Madala riskiga** on laen, mille puhul ei ole teada ühtegi asjaolu, mis võiks põhjustada laenulepingust tuleneva maksekohustuse täitmata jätmise.

(2) **Mõõduka riskiga** on laen, mille puhul on ilmnenud asjaolud, mis võivad kahjustada kliendi maksevõimet ning põhjustada laenulepingust tuleneva maksekohustuse täitmata jätmise (nt riski suurenemine kliendi tegevusvaldkonnas, kliendi finantsnäitajate halvenemine).

(3) **Keskmise riskiga** on laen, mille puhul kliendi maksevõime on halvenenud, on ilmnenud juhuslikku laadi makseraskused ning mille puhul krediitiasutusel on alust arvata, et laenu täielik tagasimaksmine lepingutingimuste kohaselt ei ole tõenäoline.

(4) **Kõrge riskiga** on laen, mille puhul kliendi maksevõime on märkimisväärselt halvenenud, kliendil on pidevad makseraskused ning laenu tagastamine lepingutingimuste kohaselt või selle kustutamine tagatise arvel kogu ulatuses on ebatõenäoline.

(5) **Lootusetu** on laen, mille puhul kliendil on tõenäoliselt püsivad makseraskused ning krediidasutusel ei ole võimalik või majanduslikult otstarbekas rakendada meetmeid laenu tagasisaamiseks.

4. peatükk

Rakendussätted

§ 17. Määruse kehtetuks tunnistamine

Eesti Panga presidendi 25. mai 2012. aasta määrus nr 4 „Krediidasutuse bilansi täiendava aruandluse kehtestamine” tunnistatakse kehtetuks.

§ 18. Määruse jõustumine ja kohaldamine

(1) Määrus jõustub 1. detsembril 2014. aastal.

(2) Määrust kohaldatakse aruannete koostamisel ja esitamisel alates aruandeperioodidest, mis lõpevad 31. detsembril 2014 või hiljem.

Ardo Hansson
president

[Lisa 1](#) Ressursside käivete aruanne

[Lisa 2](#) Ressursside jääkide aruanne

[Lisa 3](#) Laenude käivete aruanne

[Lisa 4](#) Laenude jääkide aruanne

[Lisa 5](#) Krediidasutuse bilansist maha kantud nõuete liikumise aruanne

[Lisa 6](#) Hoiuste ja laenude regionaalse jaotuse aruanne

[Lisa 7](#) Väärtpaberite aruanne

[Lisa 8](#) Väärtpaberikohustuste käivete aruanne

[Lisa 9](#) Väärtpaberikohustuste jääkide aruanne

[Lisa 10](#) Immateriaalse vara ja materiaalse põhivara arvestuse aruanne

[Lisa 11](#) Laenujääkide täiendav aruanne

[Lisa 12](#) Laekumiste ja väljamaksete aruanne

[Lisa 13](#) Eluasemelaenude aruanne